

GYERGYÓI ÚJSÁG

A MAGYAR PÁRT PROGRAMJA ALAPJÁN.

Előfizetési árak:
Egy évre 200; félévre 100; negyedévre 50 Lei
Hirdetések milliméter díjszabás szerint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelősszerkesztő:
Dr. SÁNDORY MIHÁLY
Kiadó laptulajdonos:
PUSKÁS J. ISTVÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Regele Ferdinand-ut 33. sz. (Sándory-ház.)
Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 2–3-ig.
Telefon: 14.

A Gyergyói Tanító-Egyesület csomafalvi nagygyűlése.

Október hó 30-án gyűlt össze Csomafalván a gyergyói espereskerület papsága és tanítósa, hogy vállvetve, közös erővel megtárgyalja ügyes-bajos dolgait és szellemileg is művelve magát, a kartársi szeretettől fölmelegedve, felfrissülve, mintegy új erőt nyerjen a további nehéz küzdelemhez.

A gyűlés a Rösler Janka lelkiüdvéért mondott gyászmisével veszi kezdetét. Majd innen a központi iskolába vonul a papság és tanítósa, ahol gyakorlati tanítást tartanak: Kovács Julia, Sándor Julia és Ferencz Sándor.

Ezek végeztével Kovács Pongrácz elnök ez impozáns gyűlést szép beszéd keretében nyitja meg, mely megérdemli, hogy mély tartalmánál fogva itt szószerint leközljük:

D. a J. Kr.!

Mélyen tisztelt tanítói gyűlés!

Midőn e tisztos helyről, melyet nem ke-restem, de megtisztelő bizalmuk folytán elfog-laltam vala s ez egyesületet működésének ut-jára indítottam volna, a vértanúknak dícső zászlóját, erősségünk oszlopát, a szent keresztet állítottam fel iránymutatóul, hogy alatta az egy-másiránti szeretet, kölcsönös tisztelet s az eset-leg emberi gyarlóságból megtörtént botlásoknak szelid és jóakaratu elbirálása mellett egyesített erővel küzdjünk a célért, melyért rendelve va-gyunk: egyházunk, hazánk és tanügyünk fel-virágztatásáért.

Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim! Az át-élt tapasztalatok után úgy érzem, mintha a pró-fétai ihlet sugalta volna akkori szavaimat, mert valósággal érezhette s érzi mindenikünk, hogy a szenvedés, lekicsinylés és megaláztatás ke-resztutját jártuk és járjuk a szegénység tarisz-nyájával, melyet csak az üresség tesz vállunkon súlyossá, s mint az emberiség végső lényei, oly elbirálásban van részünk fent és alant, evic-kélve a miudenféle terhek és rendeletek oceán-jában. Pedig mi is az Isten képére és hasonla-tosságára vagyunk teremtvé s emberek volnánk tán, mint mások.

Önkéntelenül merül fel lelkemben a kér-dés: mi lehet ennek az oka? Hisz az utolsó munkás is érzi s tudja, hogy a mai megnehe-zedett életviszonyok között tudás és számítás nélkül nem boldogulhat. S mi, kik e tudást va-

gyunk hivatva terjeszteni, tán nem teljesítettük e téren kötelességünket? Nem. Ez nem lehet oka Hisz sokan úgy vélekednek a valóságos tényekre hivatkozva, hogy a legjobb uton ha-ladunk a boldogulhatás netovábbja felé s a soha nem gondolt magaslatra emelkedtünk minden téren, mert szolgálatunkban van a gőz, a villa-nyosság s uralkodunk az elemek fölött s nem-csak, hogy célszerű műszerekkel felfegyverkezve járja be az általunk lerakott alapokon kikép-zett tudós a föld még ismeretlen tájait, vagy a világűrben lebegő égi testek pályáját mérte ki biztos szemmel a teleszkóp, hanem a humaniz-mus is alaposan működik a mai demokratikus-nak csufolt korban, mert magát az embert is gondos vizsgálatnak tette tárgyává. Megismer-tetésének legkisebb sejtjeit, szövetjeit ép álla-potában úgy, mint beteges elváltozásaiban egy-aránt a Röntgen sugarak által.

Mindezen vérméltó győzelmi ünnepek da-cára felsóhajt a jobbak keserve, érezvén, látván, hogy a pusztán pozitív tudás nem vigasztal, a reális siker nem boldogít, ha a szív üresen ma-rad. Ez pedig üres, mert a humanizmus álje-gyében haladó mai kor a szeretet, megértés, törvénytisztelet és jószág helyébe az irigység, széthúzás, törvénykijátszás, az önzést és az arany borjút ültette. Jézus tanításától átpártolt az ösz-tön követéséhez, minek elmaradhatatlan követ-kezményei lettek azok a szociális bajok, melyek már szinte szinte agyonnyomnak bennünket s hogy egyre terjed a minden irányu szabadság olyan felfogása, mely mellett szabadabb lesz min-den jérő, mely dekomponálja e társadalmat; s egyre több akadállyal áll szemközt minden ne-mesebb törekvés, mely egészséges vérkerin-gést vihetne bele a társadalomba s úgy megtart-hatná annak belső rendjét.

Az erkölcsi és vallási érzék állandó ha-nyatlása az oka, hogy a tulvilág minden remé-nye nélkül csak egy vezérelvet ismer, az: ön-érdeket; a kötelességnek pedig csak egy ne-mét: a birvágyat, nem törődve azzal, hogy az igazság nemcsak akkor igazság, mikor nekem kedvez, hanem akkor is az marad, mikor ne-kem nem kellemes.

Kivetette lelkéből a kath. iskolában atyai gondossággal beplántált erkölcsi oktatásokat s a realiztikus irány tulhajtásával, meglazult er-kölcsével megveti magát, a hűséges plántálót. De ez is csak azoknak osztályrésze, kiknek mondá isteni Mesterünk: „vedd fel keresztet

és kövess engem“. Ezen isteni hívást követve, egyesületünknek főcélja, törekvése ezután is csak az kell legyen, hogy az értelem fejlesztése mellett a szívképzés előnyben részesüljön, mert ellenkezőleg, mint a történelem is bizonyítja, a különben fényes tehetségű, de sötétlelkű egyé-nek valóságos ostorai voltak s azok is lesznek a társadalomnak.

Az ily egyének válhatták ki Roussaunak és társainak már évszázadokkal ezelőtt azon ki-fakadásait, hogy „az emberiség a tudományos-ság által többet veszített, mint nyert és hogy amit haladásnak neveznek, tulajdonképpen er-kölcsi sülyedésünk“.

Ezen bajok megszüntetése céljából hiába szaporítják a börtönöket, vagy szigurancákat. Az nem segít. Itt csak a vallásos nevelés se-gíthet. Ezt pedig sokan a templomokba utalják, a vallástani órákat az iskolában mind kevesebb térre szorítván.

Igaz. A templom és iskola ma már egyen-rangu kulturtényező. Abban az idősebbet, lelki-ekben rejlő fönséget kell tisztelnünk; ebben a felszabadult néplélek művelődési jogát. Annak a pap, ennek a tanító a letéteményese. Azt mon-dom: templom és iskola egyenrangu kultur-tényező, de elsőséget mégis csak az iskolának kell adnom, még pedig azért, mert ha a gyenge gyermeki fogékony léleknek mélyébe a vallá-sosságot rakjuk le alapul, melyre a törvénytisz-telet erős várát építjük s embertársát megbé-esülő, enyém s tied fogalmának igazságos el-bírlását követő nemzedék kerül ki, akkor a templomi prédikációknak így elkészített fogé-kony talajba hullott magvai könnyen megtermik a jó gyümölcsöket; míg ha az iskolákban nem oltódnak be a fent jelzett erények, templomke-rülővé válik, vagy ha el is megy a külsőségek-nek hódolva, csak sziklára hullanak az elhang-zott szent igék. Ilyenek számára pedig fölösle-ges lenne a templomok költséges fenntartása. Ezért mondám elsőbbséget a hitvallásos iskolát s ha ez lelkiismeretesen megfelel hivatásának, akkor bizonyosan lesznek bensőségesen hívó templomlátogató hívek is.

Az újabb időben ezt sokan be is látták s innen van az, hogy a tanítósa az eddiginél magasabb szintre emelte s azt benső értékénél fogva még további emelkedésre jogosultnak ismeri. Ebben az emelkedésben nagy segítsé-günkre lehetne a papság, ha a függésnek szinte szolgaságig fajult viszonyát minden utógondolat

Imakönyvek, rózsafüzérek
dus választékban. **Imakönyvek**
már 25 lejtől kemény dísz-
kötésben. **Szentképek** minden-
féle nagyságban. **Kreppapírok** min-
den színben. **Képes- és mesés-
könyvek** gyermekeknek. **Iskolai
cikkék. Kézi és háti táskák,**
valamint **óvodatáskák, számoló-
gépek. — Mozilapujdonságok.**

Legolcsóbb bevásárlás:

SÁNDORY

könyvkereskedésben

Telefon 14.

**Levélpapírok. — Emlékalbu-
mok** a legszebb kivitelig. **Arago-
nit** hamutartók, virágvázá, órák,
írókészletek, bonbonnierek, lámpák stb.
gyönyörű választékban. Aktatáskák, író-
készletek, papirkosár, levélgyjűjtők és ren-
dezők, valamint előrendező, írómappák,
tintatartók, töltőtollak, gallalit írókészle-
tek stb. **irodai cikkék** dus vá-
lasztékban.

nélkül a mult idők csendes emlékei közé helyeznék el s alkalmazni igyekeznének a minden év Hetvened vasárnapján felolvasott evangéliumi szőlősgazda esetét, ki a később felfogadott munkásnak is megadta a méltó bérét.

Ezt azonban nem úgy értem, mint ahogyan némelyek államsegélyük bizonyos hányadának többféle címen való levonásából mondják, hogy én fizetem ezt, meg ezt a tanítót, hanem mint egyházi előjárók, hassanak oda, hogy a mai kor szükségleteihez mértén kapja meg minden tanító az ő megillető fizetését s így ne, mint megalázott napszámos, hanem hivatásos érzésénél fogva, nyugodt lélekkel működhessek az Ur szőlőjében. Ez az emelkedés egyúttal a nemzet rétegének emelkedését is jelenti s neki pedig felfegyverzettebb munkatársat biztosít. S nem az egymáson való uralkodás, hanem az egymással való munkálkodás elve érvényesüljön, hogy így a csüggedés bizalommal, a tehetetlenség akciósá váljon s ez akció a kitűzött célt sikerre segítse.

A beállott tanév küszöbén ily irányu munkálkodásra hívom fel egyesületünknek minden egyes tagjának figyelmét s ha így munkálkodunk, bizonyosan áldás lesz azon. Ez áldással együtt velünk lesz az Isten s ha Isten velünk van, ki sem lehet ellenünk.

Ezek után szívem egész melegével üdvözlöm a megjelent tagokat és tanügybarátokat nagyrabecsült vendégeinkkel együtt s az Ur Jézus nevében, a mai gyűlést megnyitom.

A gyűlés agilis elnökének e szép beszédét nagy lelkesedéssel fogadja és Ambrus Márton indítványára kimondja, hogy jegyzőkönyvileg örökíti meg azt.

Schuller János jegyző üdvözlí M. Popovici ujonnan kinevezett segédtanfelügyelőt ezen minőségében és megértő, igazságos elbírálást kér tőle, aki ezt meg is igéri.

Ezek után elnök gyönyörű szavak kíséretében parentálja el az egyesület két nagy halottját: Görög Joachim kanonokot és Rösler Jankát. Előbbiről mint az egyesület diszelnökéről, utóbbiról, mint egy 41 évet e rögös pályán eltöltött és mindenki által kedvelt kartársról emlékszik meg.

A gyűlés belső szellemi tartalmát nagyban növelték az Ávéd Zoltán pedagógiai felolvasása, Veress Antalnak a Bálint Ákos „Magyar nyelv-tan és helyesírás tanítása az iskolákban” c. felolvasásának méltatása, valamint a tanítók dal-kara is.

Gyűlés több belső keblí ügy letárgyalása után a késő délutáni órákban ért véget, mely után a minden szépért, nemesért lelkesülő köz-birtokosság vezetői látták vendégül bankettebédre az egész „Tanító Egyesületet.”

E szép, nemes gesztusért fogadják e helyen is hálás köszönetünket.

Gyergyószentmiklós, 1928. október 31.

Schuller János,
tanító-egyesületi jegyző.

Nyílt levél

Méltóságos Szabó György ker. főesperes apátplebános urhoz.

Méltóságos Apát ur!

Dr. Lukács József ditrói plebános ügyét a nyilvánosság ítélőszéke elé hoztam, az elé a fórum elé, melynek ítélete előtt kötelessége mindenkinék meghajolni. Készséggel jelentem ki, Méltóságos uram, hogy személye iránt mindig és minden fenntartás nélkül, őszinte tisztelettel viseltetem s ha ez üggyel kapcsolatosan egyik-másik dologra figyelmét bátorítok felhívni, távol áll tőlem a személyeskedésnek még csak gondolata is.

Hogy a ditrói plebánosválasztással kapcsolatosan a nyilvánosság elé kellett jönnöm, ezen lépésem ki lett kényszerítve az által, hogy mindazok, akiket dr. Lukács plebános ügye hivatalból jobban kellett volna érdekeljen, tulságosan kevés figyelmet fordítottak rá.

Méltóságod úgy a Gyergyói Ujság, mint a Székely Szó folyó hó 21-én megjelent lapszámaiban adott közleménye elején, mint tény, azt a súlyos megállapítást szögezi le, hogy cikkemben valótlanúságot állítottam, továbbá szó szerint a következőket írja: „A főesperes azt is jól tudja, hogy az 1927. évi számadások az alapról és az iskolák több évi számadása is mind fel vannak terjesztve, az egyháztanács 1928. augusztus 12-én tartott gyűlésén pontról-pontra letárgyalatott, az egyháztanács kettő kivételével elfogadta.” A Főesperes urnak ezen — ezen ujság részére írásban adott — kijelentése ellenére, megismétlem azon állításomat, hogy a ditrói róm. kath. egyházközség 1927 évi számadásai az egyháztanács által kiküldött számvizsgáló bizottság által mai napig megvizsgálva nem lettek és így egyháztanács azt nem is tárgyalhatta. Amikor ezen állításomat nyomatékkal megismételelem, bátor vagyok kijelenteni, hogy Méltóságodat félrevezették és így történet ez a tényeknek nem megfelelő nyilatkozata, mert a ditrói egyházközségnek az 1925. és 1926. évi számadásai lettek megvizsgálva, míg az 1927. évi számadások, mint fent is említettem, mai napig sincsenek megvizsgálva, mely tény azért állítom teljes határozottsággal, mert a kiküldött számvizsgáló bizottságnak én is tagja vagyok. Méltóságod köztisztületben álló személyét nem szabad és nem lehet az igazságosság határain tulmenő elfogultsággal megvádolni, legkevésbé a hivatalos kötelessége körüli hiányossággal, mert ebben mindig példát mutatott, de itt kérem kell arra, hogy ne engedje jószívűségét és emberszeretetét kihasználni és egyéni érdekek szolgálatába állíttatni.

Méltóságos Ur! A közügy kárára és a közvélemény megtévesztésére szolgálhat az, ha Méltóságod jó szándékából és menteniakarásból emeli fel szavát azok mellett, akik azt nem érdemlik s hogy magukat fedjék, Méltóságodat félrevezetik. Méltóságod tiszteletreméltó komolysággal kel egyik paptestvérenek védelmére, mint annak főesperese. Cikkének válaszul szánt többi adatai is, sajnos, az Ön teljes megtévesztéséről tesznek tanúságot.

Nem dr. Lukács József plebános ur volt az, aki az elemi iskolák támogatására jelentékeny segélyt eszközölt ki a Státustól, hanem Fülöp Ákos egyháztanácsos és szerénységem, akik ezt nem könyveljük el, mint magunk érdemeit, hanem úgy ítéljük, hogy kötelességet teljesítettünk akkor, amikor a ditrói róm. kath. egyház siralmas anyagi helyzetén igyekeztünk közbenjárásunkkal segíteni, melybe az egyházközséget dr. Lukács József plebános balkezes és hozzá nem értő gazdálkodása sodorta. A tanerők fizetéséről sem a plebános gondoskodott, mert amíg az új egyháztanács meg nem alakult, még éhbért sem kaptak a tanerők s mai szűkös javadalmazásukat is az egyháztanács hozza össze, hogy hogyan és miből, azt a jó Isten s azok az egyháztanácsosok — akiknek ez osztályrészül jutott — tudják. Egyházközség-ügyünk a teljes vagyoni csőd szélére jutott, ezt Méltóságod kétségtelenül jól tudja, mint főesperesünk.

Meg kell maradnom azon állításom mellett is, hogy a plebánosválasztás nem volt szabályszerű.

Lukács plebános ur záros határidőn belül nem pályázott. Egyháztanácsgyűlés a választás előtt nem volt. A pályázók nevét a választás napjáig nem lehetett tudni. Ha egy-két pályázó

nevét tudtuk is, hogy Lukács József plebános pályázni akar, az el lett titkolva.

Nem akartam evvel foglalkozni, de a tárgyalogosság kedvéért meg kell említenem, hogy ilyen egyházközségi választó nagygyűlés, melyen felheccelt vénasszonyok a Magyar Párt elnökét és iskoláink gondnokát lehurrogták, a teljes komolytalanság jellegét viselte magán.

Nem lett volna szabad ezt megtenni avval az emberrel, aki köztudomásulag iskoláink és a magyar kultúra érdekében sokat fáradozott és sokat áldozott. Azt a mandátumot, amit ilyen választói gyűlés ad, minden önérvényes ember visszautasítaná.

A választás számszerűségét illetőleg hogy szemléltető képet alkothasson az elfogulatlanul ítélő, csupán azt említem meg, hogy 220-an szavaztak akkor, amikor a ditrói egyházközség választóinak száma ezeröttszázon is felül van. Ez a választás nem a többség akarata.

Pár évvel ezelőtt az összes erkölcsi testületek és hívők jóval több mint 220 aláírással ellátott kérdésben fordultak a püspök ur őnagyméltóságához, melyben Lukács plebános elhelyezését kérték. Ez a kérdés azzal lett elutasítva, hogy a kérvényezők az egyházközségnek csak elenyésző számát teszik.

Méltóságos ur! az átkozódásra csak azt vagyok bátor megjegyezni, hogy ha a Jó Isten azt az ő szolgájának meg fogja bocsájtani, úgy én is megkapom az abszolúciót, mert én csak ismétlem.

Egyebekben kijelentem, egyáltalán nem célozom, hogy Méltóságoddal a nyilvánosság előtt vitába bocsátkozzam, de igen is, a legnemesebb szándékkal akarom meggyőzni arról, hogy dr. Lukács József plebános egyéniségében fekvő okok azok, amelyek miatt ő ditrói plebánosságának idejét szakadatlan személyi harcban kellett eltöltsen, ami természetesen nem csak a hitélet, de a közügynek is mérhetetlen kárára volt. Ha az eltelt 10 év alatt nem a folytonos veszekedések bénítják meg az egyháztanács munkáját, hanem e helyett építő munka folyik, nem jutott volna az egyházközség a mai súlyos anyagi helyzetébe.

Tény az is, hogy dr. Lukács plebános sen, a községi tanácsban, sem az állami iskolai bizottságban nem tudja a lakosság érdekeit úgy megvédeni, amint azt más plebánosoknál látjuk, már pedig ez plebánosi állásából folyó kötelessége lenne, amit más helyette nem végezhet, miután ezen bizottságoknak ő hivatalból tagja.

Súlyos megpróbáltatásokkal teli kisebb-életünk küzdelmeitől is mintha szándékosan tartaná távol magát. S ez szomorú. Ma azokat az éveket éljük, melyekben bizonyosságát kell adjuk törhetetlen egységünknek, élni akarásunknak és alapkövét kell letegyünk jövőnknek s e küzdelmünkben papjaink történelmi hivatást kell teljesítsenek. Ezt át kellene éreznie dr. Lukács plebánosnak is. A magyarpárti gyűlések nemesak politikával foglalkoznak. Kulturális és iskolakérdéseink, vallási ügyeink megvitatása állandóan előtérben vannak, s dr. Lukács plebános ott sohasem látható.

Apát ur! Jó katolikus érzésem az egyház és annak előjárói iránt érzett tiszteletem és megbecsülésem tilt el attól, hogy a nagy nyilvánosság előtt beszéljek dr. Lukács József plebános szavahihetősége, gerincességéről és a magyar ügyek iránt tanúsított érdeklődéséről. Ezt nekem engedje el, de kérdezze meg sok sok ditrói katolikus magyar embertől.

Megállapításaimmal őszintén, jó szándékból jövő szolgálatot akarok teljesíteni, hogy a bajok orvoslásához csekély segítséget nyújthassak, mert azt remélem, sikerül Méltóságod véleményét egyik-másik kérdésben lényegesen

Üzletmegnyitás.

Tisztelettel értesitem Gyergyóvidéke nagyszámú közönségét, hogy szolid alapon álló bőrüzletemet Gyergyószentmiklóson, Főter 1. szám alatt újból megnyitottam. — Mint a multban, úgy most is főcélozom az, hogy igen tisztelt vevőimnek a legjobb anyagot adhassam s bevásárlásaiknál legmérsékeltebb árakat számíthassak.

megráloztatnom s így nem leszek rákényszerítve, hogy az utolsó egyházi számadások megvizsgálásáról felvett jegyzőkönyvek tartalmát a nyilvánosságra hozzam.

Ditró, 1928. október 25-én.

Méltóságod iránti mély tisztelettel:

Gaál Miklós,
egyháztanácsos és iskolabizottsági tag.

Tovább dolgozik a Páll Ignác veres-féle banda.

Olaszországban van egy bűnszövetkezet. Maffia a neve. Egyebek között az a nevezetessége, hogy ha valakit áldozatul szemel ki, annak pusztulnia kell. Addig üldözik, kergetik, hajtják, míg sikerül megölniök, ha csak a szerencsétlen előbb öngyilkos nem lesz.

Ehez a szövetkezethez hasonlítható csak a Páll Ignác veres-Sándor Balázs-féle alkalmi társulás, amely ujabban ismét új hőstetteivel kapcsolatban hallat magáról.

Megirtuk volt, hogy Páll Ignác mindenféle lehetetlen indokkal, a Sándor Balázs-féle ismert lóláb nagymértékű kilógatásával, feljelentette Karda Béla járásbíró és vizsgálat bevezetését kérte ellene.

Karda járásbíró tudvalevőleg nyugdíjazás előtt áll és a feljelentéseknek más célja és eredménye nem lehet, mint hogy harminc évhez közel álló, végig becsületben eltöltött szolgálata után nyugdíjigényét veszítse.

A feljelentést Páll Ignác aláírásával adták be, anélkül, hogy azon a társulat legtöbbször láthatatlan maradó feje, dr. Sándor Balázs ügyvéd szerepelt volna.

Eredményükkel azonban, úgy látszik, nem voltak megelégedve, mert további dicső tettekkel tartották szükségesnek zsarolás és hamis tanúzás-illatu korszorujukat gyarapítani.

Ezuttal a kedvelt Sándor Balázs-féle feljelentési ok, a rágalmozás került sorra.

Természetesen most sem egészen nyíltan. Amint előbb a kitűnő testvérgyilkos háta mögé rejtőzködött volt, most egy másik embere nevében tett feljelentést rágalmozásért Karda járásbíró ellen.

Ez sem volt úgy látszik elég, és a legutóbbi napokban saját nevében is feljelentette a derék, öreg járásbíró, valami olyan hüncselekmény miatt, amiről a feljelentő ügyvéd maga se tudja, úgy látszik, hogy mi, mert azt írja rá kívül, ahol a vád tárgyát meg kellene nevezni, hogy „infraciunea” — büncselekmény.

Csodálkozva áll meg a jóízű ember, s azt kérdi, miért és meddig? Meg, hogy mi következik ezek után.

Nem igen van más hátra, mint az, hogy doktor Sándor Balázs gyakorló ügyvéd ur füttyköst ragadjon és az utcán, vagy akárhol, beverje a fejét azoknak a tisztességes embereknek, akik éppen véletlenül útjába kerülnek, hogy azután, a felelősségrevonásnál fölényesen jelentse ki:

— Kérem, ehhez nekem jogom volt, mert mint ügyvéd jártam el, a kliensem megbízása alapján. Őt tessék talán megkérdezni.

Vagy esetleg, ez mégsem fog bekövetkezni és a tényleges gyilkosságot továbbra is azokra a klienseire fogja hagyni, akiknek már gyakorlatuk van ebben?

Nem lehet tudni.

Egy azonban bizonyos. Igen jól teszi, hogy így jár el. Legalább önmaga segít nekünk meggyőzni tévedéséről azt a még mindig igen nagy számú jóhiszemű embert, akik mindennek ellenére még jóra is képesnek hitték őt.

És mennyire igaztalan volt az a kizsárolt, kifosztott, elkeseredett ember, aki egyszer haragjában ezt a társaságot boldogult Niculiță rablóvezérrel hasonlította össze.

Hiszen Niculițăék soha szegény embert nem bántottak, senkinek haszon nélkül nem ártottak, raboltak, mert az volt a mesterségük, de soha elő nem fordult, hogy egy öreg embernek minden haszon nélkül való tönkretételére törekedtek volna, hogy egy senkinek sem vétő családjából akarták volna a kenyeret kivenni, anélkül, hogy maguknak szüksége lett volna rá.

Hogy így mondjam, ők kimondottan előkelő gondolkozású, eszközeikben válogatos **uri** haramiak voltak...

E sorok megírása után kapjuk az örvendetes hírt, hogy a Curtea de Casație, Románia legnagyobb bírói fóruma Karda Béla járásbírónak időt adott, hogy nyugdíjügyét rendezze s addig a feljelentések ügyét felfüggesztette.

Az aljasság és gázság hadjáratában a döntő ütközetet az orvttamadó becsületablók elvesztették.

Nem mondták, de bizonyos, hogy a Casația tiszteletreméltó ősz bírái nagy erkölcsi undorral olvasták a Páll Ignác szájába adott förtelmes rágalmozásokat.

HIREK.

— **A Misszió hírei.** A gyergyószentmiklósi Misszió legutóbbi közgyűlésén lemondott elnöke, Sándor Mihályné helyére elnökké megválasztotta Mélik Istvánné urasszonyt. Az új elnök működése elé, ki rátermettségét a remetei Oltáregyesület sok éven át tartó kifogástalan vezetésével már bebizonyította, mindannyian a legszebb reményekkel tekinthetünk és biztosra vehetjük, hogy a Misszió, mint eddig, ezután is társadalmi hiányosságot fog pótolni.

A legutóbbi teaest rendezői Madaras Istvánné, Bajna Andrásné, Ferenczi Árpádné voltak.

— **Érdemkeresztel tüntették ki dr. Szatmári István ditrói gyógyszerészt.** A Monitorul Oficial legutóbbi száma közli, hogy a régensztanács dr. Szatmári István ditrói gyógyszerésznek a közegészségügy terén szerzett érdemeiért a Meritul Sanitar első osztályu érdemkeresztjét adományozta.

— **Ditrói hír.** Értesülésünk szerint püspök ur a ditrói papválasztást megsemmisítette. A hír valódiságáról még nem állt módunkban meggyőződni.

— **„Esperanto” kut piacunkon.** Városunk egyik pedagógusa hosszas kísérletezés és nagy áldozatok árán valóra váltotta a légszűrítéssel kut eszméjét; megoldotta a sok aggodalomra okot adó nyitott vedres piaci közutunknak befedését és egy praktikus, újrendszerű kutszerkezettel való ellátását. Formás alakjáról, előnyeiről, a feltaláló becsületességéről ítélve, szép jövőt jósolunk e kutszerkezetnek, melyre minden udvaron szüksége van a vízvezeték nélküli városi és falusi embernek. Előnyeit még nem harangozzuk be, a gyakorlat amúgy is megmutatja. Nekünk örömmel kell regisztrálnunk, hogy kisebbségi fajunk egyik tanító tagja nagy elfoglaltsága mellett is, ráér ilyen hasznos nemzetgazdasági problémák megvalósításával is foglalkozni. Kár, hogy lekészt a nyári, őszi építkezésektől, de — ha beválik találmánya és elmondott előnye beigazolódnak — gazdaközösségünk és háztulajdonosaink nem hagyják cserben e pénzszűk világban sem alkotásra született fajtestvérüket. Mi legalább reméljük és szívünkben kívánjuk!

Üzletáthelyezés.

A nagyrabecsült vásárló közönség szives tudomására hozzuk, hogy

kézmű és divatáru üzletünket,

amelyet ujonnan dusan felszereltünk a legjobb bel- és külföldi gyárak elsőrangú gyártmányával, áthelyeztük Fötér 6. szám alatti Ciffrá-házba, a Puskás bank melletti modernül átalakított üzlethelyiségbe.

Raktáron tartunk

mindenféle női- és férfi ruházati cikket, szövő pamut és fejtőket.

Kiszolgálás pontos, áraink szabottak és szolidak, amelyről egyetlen látogatás is meggyőz mindenkit. A nb. vevőközönség saját érdekében is szives látogatást és pártfogást kérnek

Dr. Szenkovits testvérek

Gyergyószentmiklós, Fötér 6. szám. 4—1

— **Eljegyzés.** Biedermann Alicet Marosvásárhely eljegyezte dr. Serbu Zoltán körorvos Nagybaród. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Megkezdődtek a remetei Oltáregylet teaestélyei.** Október utolsó vasárnapján, 28-án kezdte meg a Puskás Sámuelné urnó elnöksége alatt működő Oltáregylet teaestélyeit a templomfestés alapja javára. A szép számmal egybegyűlt társas összejövetelen dr. Hollanda József plébános ur meleg szavakkal üdvözölte a jelenlevőket és megemlékezvén Krisztus királyságának ünnepéről, ismertette a teaestélyek célját, mely szerint a templomot, a szentséges Jézus hajlékát akarjuk az estélyeken befolyt jövedelemből királyi lakóhelyhez méltóvá tenni.

— **Részleges napfogyatkozás.** November hó 12-én, jól látható részleges napfogyatkozás lesz. Nálunk reggel 8 óra 38 perckor következik be, a legnagyobb fázis ideje 10 óra 51 perckor lesz. Az égi jelenségnek délután egy órakor lesz vége. A hold a napkorong legmagasabb pontjától kissé balra lép be és a keleti szélén lép ki. A tünemény látható Európa középső területén, Afrika északi részében és Ázsiában a Komposán és Tongkingon átmenő délköről nyugatra.

* **En is, te is, ő is,** meggyőződünk Balázs cipőinek olcsó és tartós voltáról. Egyedül nála lehet felelősség mellett cipőszükségletünket biztosítani. Olcsó és kifogástalan munka.

* **Üzletáthelyezés.** A nagyrabecsült vásárló közönség szives tudomására hozzuk, hogy **kézmű és divatáru üzletünket,** amelyet ujonnan dusan felszereltünk a legjobb bel- és külföldi gyárak elsőrangú gyártmányával, áthelyeztük a Fötér 6. szám alatti Ciffrá-házba, a Puskás bank melletti modernül átalakított üzlethelyiségbe.

Raktáron tartunk mindenféle női- és férfi ruházati cikket, szövő pamut és fejtőket.

Kiszolgálás pontos, áraink szabottak és szolidak, amelyikről egyetlen látogatás is meggyőz mindenkit.

A nb. vevőközönség saját érdekében is szives látogatást és pártfogást kérnek **Dr. Szenkovits testvérek** Gyergyószentmiklós, Fötér 6.

Toplicai hírek.

— **Öfelségének, I. Mihály királyunknak születésnapját** az iskolák kellő fénnel ünnepelték meg. Bottka János plébános, Gencsy Ferenc igazgató és Feigel Miksa k. tanító beszélt a kis királyról.

— **Ünnepet ült mult vasárnap Toplica városa.** Itt volt dr. Christea Miron, Románia ortodox híveinek főpapja, pátriárkája, a régensztanács tagja.

Öszentsége művésziessen kifestett kápolnáját szentelte fel fényes papi segédlettel.

Társaságában volt Lupu közmunakügyi miniszter is, aki a városi kórház helyének kijelölésére érkezett hozzánk.

Walter Edétől kisajátított kertirészben az Ipartestület saját zászlója alatt már d. e. 11 órakor megjelent, hogy az új iparos tanonc-otthonépület alapkövé felszentelésénél képviseltesse magát. Ez alkalomkor a felszentelés elmaradt. A pátriárka fejedelmi pompával diszes ebédet adott a vezetőség tiszteletére. A délutáni vonattal elutazott külön udvari fülkéjében székhelyére Bukarestbe diszorség assisztálása mellett, kikísérve a közönség nagy sokaságától is az állomásra.

— **Halálozás.** Bendeau betegsegélyező főnök harmadik felső kereskedelmi osztályu nagyobbik fia Marosvásárhelyen hirtelen elhunyt. A nagy reményekre jogosító fiatalembert igaz részvétellel temették el. Szülői mélységes bánattal róják le a nagy veszteség után fiuk iránt érzett szeretetüket.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Mindazoknak, akik forrón szeretett drága jó édesanyának, özv. Varga Imréné sz. Balázs Bécsi Anna elhunytá alkalmával akár személyes részvételükkel, akár részvétük kifejezésével, vagy bármely más uton fájdalomukat siettek megnyitni; ezuton mond hálás köszönetet a gyászoló család.

Hirdetmény.

Suseni közbirtokossága közhírré téteti, hogy a tenyészalapja tulajdonát képező egy darab hat éves lipicai tenyészment 1928. évi november 18-án délután 3 órakor tartandó nyilvános árverésen eladja.

Elnökség.

ÜZLETÁTHELYEZÉS!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy jó hírnévnek örvendő

cipőüzletemet

nov. 1-én Ferdinánd király-ut 2/a. szám alá, László Antal városi főmérnök ur házába helyezem át.

Nagyrabecsült rendelőim szíves pártfogását továbbra is kérem.

Tisztelettel:

Balázs Ferenc,

uri- és női cipész.

Könyvujdonságok

nagy választékban

Sándory könyvkereskedésben.

LŐRINCZ

fényképészeti műtermében Csiki-utca 6.

mélyen leszállított árak.

6 drb. művészi lev. lap ára 120 Lei.

3 „ igazolvány kép ára . 50 Lei.

Megalakult

Marosvásárhelyen a társadalom vezető tagjainak ellenőrzése mellett a

„Sperata“ Biztosító Társaság.

Mindenki csekély díjfizetés mellett könnyen biztosíthat 18—75 éves életkorig 100.000 leit.

A „Sperata“ Biztosító Társaság a legminimálisabb módozatokat szabja erre. Tőkéi felett pedig a marosvásárhelyi társadalom vezetőtagjaiból álló ellenőrző bizottság őrködik. Tartalékait az erdélyi pénzpiac egyik legtehetősebb intézete, a marosvásárhelyi Agrár Takarékpénztár r. t. kezeli.

Az ellenőrző bizottság tagjaiul felkértek: Bustya Lajos, a Magyar Iparos Egyesület elnöke, Bürger Dezső gyáros, Orbán Balázs kamarai képviselő, a Földmíves Szövetség igazgatója, Turóczy Zoltán igazgató, Bretter Vilmos, a marosvásárhelyi Kereskedő Társulat elnöke, Ritz Antal, a magyar Iparos Egyesület ügyvezető elnöke, az Asztalos Ipartársulat elnöke, Bustya Béla, az Építőiparos Szövetség elnöke, Herbeth István, az Építőiparos Szövetség alelnöke, Szigyártó Gábor szaktanár, Gárdos József terményexportőr, Bertia Juliú nagykereskedő, Rothmann Mór, a marosvásárhelyi Izr. Hitk. elnöke, Deutsch Béla igazgató, Vámos Sándor nagykereskedő, Stern Antal igazgató, Godt Adolf, a Zsidó Iparos Egyesület elnöke, Dr. Tischler Jenő fogorvos, Ignat Ferenc C. F. R. fűtőházi főnök, Dr. Lőte Lajos orvos, Bálint János, a Csizmadia Társulat elnöke, Tóthfalusi Sándor, a Szabó Iparostársulat elnöke, Ipó János, a Cipész Munkaadó Társulat elnöke, Timár Albert, a Kocsigyártó Ipartársulat elnöke, Deé György gazdaköri elnök, Ganga Gusztáv gyáros, Enyedi Jenő, a Mészáros Ipartestület elnöke, Szláma Emil kereskedő, Bölöni Domokos kereskedő, Ritz Mihály, az Asztalos Ipartársulat elnöke, Lőte László, a Magyar Iparos Egyesület és Vendéglős Ipartársulat főtitkára, Dudutz István kereskedő, Incze László, a Sütő Ipartársulat elnöke stb.

Gyergyószentmiklós és vidéke képviselővel **Jakabffy Béla** ur biztatott meg, aki mindenféle felvilágosítással készséggel szolgál.

Accumulator töltő állomás.

5—3

Rádio fűtő és anod autoaccumulatorok szakszerű javítása és töltése Vasut-utca 112. sz.

Grosz technikus.

2—3 szoba konyhás lakást keresek.

Cimek leadhatók a Sándory-nyomdában.

Rádió apparátok

3—8 lámpás gépig,

Reinartz, Baltic, Ultradin, valamint az utólérhetetlen Eumig Hartley típusok

raktáron.

Komoly érdeklődőknek gépek bemutatása. — Raktáron: Steier accumulatorok, hangszórók, rádiólampek, fejhallgatók stb. Accumulatorok szakszerű feltöltését, valamint rádiólampek kipróbálását vállalom.

Eladott gépeknek havonkénti díjtalan felülvizsgálása.

Kedvező részletfizetés.

Berkovits László

Gheorgheni.

15—7

Aki rövid idő alatt biztosan Lei 100.000 tőkéhez akar jutni, akkor ne hallgasson azon rosszindulatú hírekre, amelyek újabb a közismerten szilárdul álló „DOLLAR“ biztosító intézetéről elterjedtek. Mely intézetnek Részvénytársaságává való átalakulása most van folyamatban. — Szilárdul álló „DOLLAR“ biztosító intézetéről elterjedtek, hogy így még intenzívebben tudja szolgálni feleink érdekeit. A „DOLLAR“ bizt. intézet úgy anyagi, mint erkölcsi tőkével rendelkezik, eddig is felelt a legpontosabban szolgálta ki, amiről számos levél tanuskodik.

Főügynökség:

52—4

Gheorgheni, Str. Piața Reg. Maria

„Szilágyi-szálloda“ 7. számú szoba.

Aragonit disztárgyak

Sándory könyvkereskedésben.

A legmakacsabb köhögést, a kinzó **fulladást** és **rekedtséget** bámulatos rövid idő alatt megszünteti. A szájjüreg desinficiálja s így a ragályos betegségektől megóvja

Tüdőfű cukorka.

Kapható az összes gyógyszerárakban.

Ára 18 Lei.

52—3

Egyedüli készítő:

OSVÁTH

gyógyszerár Targu-Mureș.

Vigyázat! Csak bádogdobozban, tüdővédjeggyel valódi.

Fényképészeti műterem

TILLY ARTZ
megnyílt

4—2

Városház-utca, Petrácsics-féle ház.

Garantált malomkövek, sir-kövek és márványsírkövek állandó raktáron kaphatók

Barabás Gergely

kőfaragónál

Szárhegyen (Lăzarea, jud. Ciuc.)

Vállalok bármilyen épület és kriptaépítéseket a legegyszerűbbtől a ledisesebb kivitelben, teljesen fagyálló anyagból.

Szíves megkeresésre árajánlattal, tervezéssel készséggel szolgálok. 52—8

ÜZLETNYITÁS.

A n. é. közönség szíves tudomására hozom, hogy a Főtéren, Bogdán István ur házában

„KORZÓ“

elnevezés alatt, egy teljesen újonnan berendezett, a mai kor legkényesebb igényeinek is megfelelő

illatszer,

disz-műáru és

női kézimunka üzletet

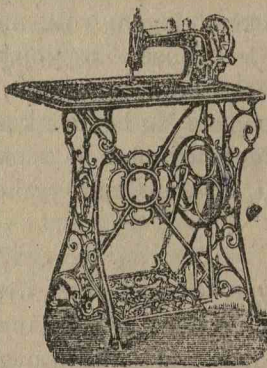
nyitottam. Állandóan raktáron tartok kelim, gobelin és varrott smyrnaszőnégmintákat és anyagokat. Himzőpamutokat, selymeket és cérnákat, valamint mindenféle kész himzett és varrott színes és fehér munkákat.

Mérsékelt árak. 52—7 Dus választék.

Vidéki megbízásokat is elintézek.

Szíves pártfogást kér:

Póznér Irén.

Varrógépek
kerékpárok
gramofonok
és lemezek

legolcsóbban

BOCSKOR MARGIT & Co.
Gheorgheni, jud. Ciuc.

52—24